

stor Forskel paa den Sum, der angiver Skatterne til Stat og Kommune, er Forskellen paa Stigningen endnu større. Og jeg finder, at disse Skatter maaske trænge nok saa haardt til et grundigt Eftersyn som Statsskatterne for at se, om de ogsaa hvile paa de rette Skuldre.

Der sagdes om de gamle Statsskatter, at de vare forældede, og det kan jo ikke nægtes, at det vare de. De faldt forskelligt i de forskellige Landsdele, i de forskellige Byer og i de enkelte Sogne og Byer. Det var med Hensyn til Ejendoms-skylden en udmærket Lovgivning, som afløste de gamle Skatter. Men hvad blev saa Særkendet for de ny Skatter? Det blev dette, at de faldt lige paa alle Ejendomme fra Skagen til Ribe og fra Vesterhavet til Landets Østgrænse. Det blev ogsaa Særkendet for Indkomst- og Formueskatten. Naar vi fraregne Fradraget — og det skal ogsaa fraregnes for Ejendomsskyldens Vedkommende, — saa falder den ogsaa lige fra Skagen til Ribe, fra Landets Vestgrænse til dets Østgrænse. Men hvordan er Forholdet saa med Hensyn til de kommunale Skatter? Vi gjorde jo et Forsøg paa at bøde lidt paa de uheldige Forhold med Kommuneskatterne, og der var mange Forslag fremme derom. Man foreslog saaledes, at man skulde lade Statens Tilskud uddeles efter Amtsraadenes Skøn eller efter Folketal. Der var ogsaa et Forslag fremme i Landstinget, og det var et af de mærkeligste, jeg havde nær sagt, et af de mest fortvivlede Forslag, jeg har set paa Rigsdagen. Det gik ud paa, at Kommunernes Udgifter til Skole- og Fattigvæsen skulde udregnes for Aarene 1885—89, og derefter skulde man saa udregne deres Udgifter til Skolevæsen, Fattigvæsen og Alderdomsunderstøttelse for Aarene 1897—99, altsaa en 2—3aarig Periode, og i Forhold til, som de vare stegne, skulde de have Tilskud af Statskassen. En dejlig Lov! En Lov, som netop vilde have medført, at det mangfoldige Steder vilde være blevet saadan, at de mest velhavende Kommuner vilde have faaet det største Statstilskud. Det var et Forslag, der kom fra Landstinget, det Scharlingske Forslag, og jeg har for Resten kun set et Forslag, der efter min Formening har været mere fortvivlet — det var fra samme Haand — Forslaget om, at der til Amtsrepartitionsfonden skulde udredes efter Arealet. Et dejligt Forslag for de Kommuner, der havde 160 Tdr. Land for hver Tønde Hartkorn. Det skal jeg nu ikke komme ind paa.

Saa stillede jeg et Forslag i Udvalget,

jeg staa med det i min Haand, akkurat saadan som det var stillet, og det gik ud paa, at Kommunernes Udgifter til Lærerlønninger, til Alderdomsunderstøttelse, til Fattigvæsenet og de fattiges Kasse skulde lægges i den ene Vægtskaal og Kommunernes Indtægts- og Formueskat til Staten i den anden Vægtskaal, saa at Udgiften procentvis kom til at staa i Forhold til Indkomst- og Formueskatten til Staten. Desværre blev dette Forslag ændret en Del. Det halve Beløb, der skulde gaa til Sognekommunerne, blev ændret saaledes, at det skulde gaa til Amtsrepartitionsfonden, Lærerlønningerne bleve tagne ud, Sygekasseudgifterne satte ind. Det medførte, at Loven ikke fik en saadan Virkning, som den kunde have faaet efter det oprindelige Forslag. Men jeg tænkte saa: kommer Tid, kommer Raad, vi faa i alt Fald Lejlighed til at prøve, og det er det, jeg har benyttet mig af. Da saa Loven var traadt i Kraft, Indkomst- og Formueskatten opkrævet, og der var skaffet Lister til Veje over Kommunernes Udgifter til de forskellige Formaal for det Aar, der laa forud, — ja det var i Grunden for 5 Fjerdingaar —, gik jeg op i Ministeriet til den daværende Indenrigsminister, den nuværende Kultusminister, og bad om at laane nogle Lister, da jeg vilde se, hvordan Forholdet var i vort Land. Det var desværre foreløbige Lister, som ikke vare berigtigede, og jeg gjorde da et stort Arbejde. Men da jeg saa gik op til den nuværende Indenrigsminister og bad om at laane de berigtigede Lister, opdagede jeg, at jeg maatte til at kassere det Arbejde, jeg havde gjort, for det passede ikke. Jeg bringer baade den forhenværende og den nuværende Indenrigsminister min Tak, fordi de skaffede mig de Lister. De vare ikke behagelige at arbejde med, for Udgifterne til Lærerlønninger, til Alderdomsunderstøttelse, til Fattigvæsenet og de fattiges Kasse gjaldt for 5 Fjerdingaar, og jeg maatte for at udfinde det virkelige Forhold trække $\frac{1}{5}$ fra for hver Kommune, inden jeg kunde faa Resultatet for et Aar. Men jeg skyede ikke Anstrengelsen, jeg gjorde det, og da jeg fik Resultatet at se, viste det sig at være et mærkeligt Resultat. Angaaende de Lister, jeg fik, skal jeg oplyse, at de oppe i Ministeriet ikke vilde garantere for, at Alderdomsunderstøttelsen i de 16 bornholmske Landkommuner var rigtig, de vidste ikke, om den var for høj eller for lav, og Alderdomsunderstøttelsen til Æbeltoft og Holbæk Bykommuner savnedes, Opgivelse deraf havde de ikke. Jeg tog mig